Jaargang 116. Vrijdag, 17 April 1857. No. 46.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

HERIJK VAN MATEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **HERIJK** der **INHOUDSMATEN** voor **DROOGE**- en **VOCHTWAREN**, en van de **KORENSCHALEN**, in deze Gemeente zal plaats hebben;

voor de Ingezetenen wonende in de letters A, B, C, D, E en F, van den 20sten tot en met den 24sten April e.k.;

voor die in de letters G, H, I, K, L en M, van den 27sten April tot en met den 1sten Mei e.k.;

voor die in de letters N, O, P, Q, R en S, van den 4den tot en met den 8sten Mei e.k.;

voor die in de letters T, U, V, W, X, IJ en Z, van den 11den tot en met den 15den Mei e.k.

De belanghebbenden worden ten ernstigste gewaarschuwd, om op de hierboven vastgestelde tijden hunne Maten ter Herijk aan te bieden, ten einde zich vrij te weren van de straffen, op hun verzuim tegen deze bepaald bij Koninklijk Besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13).

Zij worden tevens opmerkzaam gemaakt, dat de Maten, alvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden schoongemaakt.

GRONINGEN, 13 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

De Porte heeft zich gehaast de overeenkomst tot sluiting der Turksche zeeëngten op den door het Parijsche congres bepaalden termijn in werking te brengen. Volgens een berigt uit Konstantinopel van den 2den dezer heeft zij, terstond na het vertrek der Engelsche vloot uit den Bosporus, bevel gegeven om bij nacht geene schepen, hetzij onder zeil of stoom, te laten doorvaren.

Voorts is eene politie te water daargesteld, om een wakend oog op de zeeroovers in den Bosporus te houden. Dit schijnt een hoogst noodige maatregel te zijn, getuige den rooveraanval op het Nederlandsche schip *Eensgezindheid*, waarvan hier beneden wordt verslag gedaan.

Ook doet de Porte hare belofte om de Donau-vorstendommen tegen den tijd der verkiezingen te ontruimen, gestand, zijnde den 6den dezer twee bataljons Turksche troepen uit Wallachije naar Bulgarije getrokken om zich in Rustschuck te legeren.

ITALIË.

De Oostenrijksch-Sardinische kwestie blijft steeds op hetzelfde standpunt. Het Weener kabinet gaat voort met het nemen van maatregelen, met het oog op eventuele vijandelijkheden; de regering heeft rijtuigen met ammunitie beladen naar Pavia gezonden en maakt toebereidselen tot een kamp in de omstreken van Somma; ook worden de bezettingen der centrale vestingen in het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk versterkt.

Van den anderen kant wordt nu uit Turijn van den 8sten dezer geschreven, dat het Sardinische gouvernement niet voornemens is eerstdaags 20,000 man troepen in een veldleger te Alessandria te vereenigen, zullende aldaar eerst later in het jaar en op eene minder groote schaal manoeuvres te velde tot oefening der troepen gehouden worden. Of dat eene verandering van besluit is, door de vertoogen van bevriende mogendheden te weeg gebragt, blijkt niet.

ZWITSERLAND.

Te Bern zijn berigten uit Parijs ontvangen, welke niet alleen bevestigen, dat de Engelsche gezant, lord *Cowley*, bij de beraadslagingen over de zaak van Neufchâtel de belangen van Zwitserland tegenover de vorderingen van Pruissen met kracht en met sympathie voor Zwitserland heeft verdedigd, maar zij laten ook geen twijfel over, dat Frankrijk evenzeer met groote bereidvaardigheid voor Zwitserland ijvert. Daarentegen geeft zich de Oostenrijksche gezant, baron *Hübner*, met een in het oog vallenden ijver moeite, om de vorderingen van Pruissen te ondersteunen. Met name moet men het aan de bemiddelende pogingen van Keizer *Napoleon*, bij den Koning van Pruissen zelven en wel bij herhaling aangewend, zoodra eene moeijelijkheid dreigde te ontstaan, te danken hebben, dat de Pruissische eischen allengs gematigder zijn geworden, en van de scherpzinnigheid en het zeldzame bemiddelings-talent van *Napoleon* verwacht men met volle gerustheid, dat eene definitieve schikking dezer netelige zaak tot stand zal komen. Zoo is dan ook, naar men verzekert, een middelweg gevonden, om de kwestie van den vorstentitel op te lossen; men moet namelijk voorgesteld en reeds zoo goed als goedgekeurd hebben, dat de conferentie aan den Koning van Pruissen het regt toekent, den titel van vorst van Neufchâtel te behouden, maar met behoud van de volkomene onafhankelijkheid van het kanton Neufchâtel van de Pruissische kroon; deze uitspraak zoude van wege de conferentie plaats hebben, zonder dat Zwitserland aan dit besluit eenigerlei deel name. De zoogenaamde kwestie der schadevergoeding levert nog zwarigheden op, maar ook op dit punt zouden verscheidene bemiddelings-voorstellen bestaan, van welke zeker het een en ander aangenomen zal worden.

— De wervingen voor Nederlandsche dienst worden in Zwitserland vrij ijverig voortgezet. De Badensche regering moet met de Nederlandsche betreffende het werfdépôt te Lörrach een opzettelijk verdrag gesloten hebben. Als gevolmagtigde van den Ned. minister van koloniën is de luit.-kol. *Scharten* werkzaam, als onderwerver de graaf *von Travers*, uit het kanton Graauwbunderland afkomstig. Al de rekruten moeten Zwitsers zijn en bij de aanneming goede papieren vertoonen. Het handgeld bedraagt 80 gl., waarvan niets afgetrokken wordt voor het kleine equipement. Een bij-dépôt, voor oostelijk Zwitserland berekend, is thans ook te Constanz opgerigt, van waar de rekruten met reisgeld naar het hoofd-dépôt te Lörrach gezonden worden.

— In het kanton Solothurn is eene nieuwe belasting ingevoerd en wel op het trouwen. Elk inwoner van dat kanton die in het huwelijk treedt, moet betalen: beneden de 20 jaren oud 20 fr.; tusschen 20 en 30 jaren 10 fr.; boven de 30 jaren 5 fr. Is de bruid eene burgeres uit het kanton zelf, dan betaalt zij 5 fr.; voor eene Zwitsersche bruid uit een der andere kantons eischt de schatkist 10 fr.; en eene buitenlandsche bruid betaalt 30 fr.

DUITSCHLAND.

De commissie uit de Pruissische Tweede Kamer belast met het onderzoek van het voorstel van den heer *Mathis*, betreffende eene meerdere vrijheid der drukpers, heeft zich daartegen verklaard. Van de acht leden, waaruit die commissie bestond, heeft zich slechts een voor het voorstel verklaard.

Eene andere commissie heeft met algemeene stemmen besloten tot de verwerping van het door den heer *Lipinski* telken jare hernieuwd voorstel om de zweepslagenstraf weder in te voeren.

— Nu de Sondtol is afgeschaft, vestigt zich de blik van den handelstand langs den Rijn op de Rijntollen, die nog altijd aan eene uitbreiding van het verkeer langs die rivier in den weg staan. De noodzakelijkheid om deze tollen af te schaffen komt bij den dag meer uit, als men let op de concurrentie van de Fransche spoorwegen, die naar den Bovenrijn voeren. Reeds neemt eene groote menigte goederen, die anders uit Engeland over Nederland langs den Rijn naar Zuidduitschland en Zwitserland gingen, haren weg over Havre en Boulogne. De Fransche regering legt zich er op toe, om door lage vrachtprijzen deze bron van inkomsten voor haar land te vergrooten, zoodat dan ook het verkeer langs den Rijn in de laatste jaren niet weinig is afgenomen. Van daar de nu weder verlevendigde wensch, om door afschaffing der Rijntollen aan de concurrentie het hoofd te bieden. Van vele kanten wordt er op aangedrongen, dat Pruissen in dezen het initiatief neme, opdat eindelijk eens in waarheid van den »vrijen Duitschen Rijn" kunne gesproken worden.

Ook tegen den Stadertol, die door Hannover aan de Elbe geheven wordt, verheffen zich telkens meer stemmen. De *Koln. Zeit.* noemt dezen nog onregtmatiger dan den Sondtol. De Denen hebben voor de middeleeuwsche afpersingen althans door bakens enz. nog wat gegeven, terwijl de Hannoversche regering van alle de Elbe opvarende schepen eenen lastigen tol heft, zonder iets daartegen te verleenen. Het vaarwater der Elbe in stand te houden laat zij aan de vrije stad Hamburg over. En deze schatting, waarmede Hannover alle zeevarende natiën belast, is geenszins zoo gering. Zij bedroeg 223,604 thaler in het jaar 1854, en de [illegible]sche opbrengst kan minstens op 200,000 thaler worden berekend. Doch de schade voor de scheepvaart is niet enkel in den tol gelegen. De vele lastige formaliteiten, die daarmede gepaard gaan, veroorzaken aan de scheepvaart ongelooflijk veel oponthoud en kosten. — Het schijnt nu, dat Engeland ook de opheffing van den Stadertol zal vorderen. Zoodra het nieuwe Parlement vergaderd zal zijn, zal daartoe, naar men hoort, een voorstel gedaan worden.

— Te Frankfort en omstreken is eene zamenrotting onder fabrijkarbeiders ontstaan. Een aanzienlijk handelsartikel 't welk daar bewerkt wordt, zijn de hazenharen ter vervaardiging van hoeden. De uitvoer daarvan naar Amerika is zeer groot. De arbeiders, welke in onderscheidene fabrijken zich daarmede bezig houden, meer dan 500 in getal, verklaarden aan hunne meesters, dat zij niet langer wilden werken dan tegen eene verhooging van loon van 1 gulden in de week. De meesters besloten, zich van hunne werklieden geene voorwaarden te laten stellen en verlangden onvoorwaardelijke terugkeer tot den arbeid. Tot heden toe is het werkvolk nog niet weder in de fabrijken verschenen.

— Ten gevolge der ongeregeldheden op het platteland in Beijeren te weeg gebragt door de missiën en predikatiën in de open lucht van de paters jezuïten, had onlangs de heer *von Zwehl*, minister van justitie, in naam zijner regering, de openbare ambtenaren aangeschreven, die godsdienstoefeningen niet meer te dulden. Deze ministeriële aanschrijving, wier doel was verdere rustverstoring te voorkomen, heeft aanleiding gegeven tot de hevigste klagten van wege de bisschoppen en andere geestelijken. De pauselijke nuntius te Munchen trekt zich de zaak evenzeer met warmte aan, en dezer dagen overhandigde hij aan den minister van buitenlandsche zaken eene nota, waarin hij tracht te bewijzen dat de aanschrijving van den minister van eeredienst tegen het verrigten van godsdienstoefening in de plattelandsgemeenten, lijnregt in strijd is met de vrijheid en de bij het bestaande concordaat gewaarborgde voorregten der Roomsch Katholijken. Al de bisschoppen, met den aartsbisschop van Munchen aan hun hoofd, hebben het voorbeeld van den nuntius gevolgd, en gezamenlijk een adres aan de regering ingediend, houdende verzoek tot intrekking van het door den minister van eeredienst uitgevaardigde verbod, en tot verkrijging, als vroeger, van volkomene vrijheid voor de godsdienstoefeningen en predikatiën van de reizende missiën der paters jezuïten in het koningrijk Beijeren. De Protestantsche leeraars, tegen wie deze missiën voornamelijk waren gerigt, wachten met bezorgdheid de beslissing der Beijersche regering in deze zoo belangrijke aangelegenheid af.

— Onder de Protestanten in Duitschland en Frankrijk, is een adres in omloop aan de Protestanten van Noord-Amerika, waarin aangedrongen wordt op de afschaffing der slavernij.

GROOT-BRITTANJE.

Aangaande het ongeval, dat den transportstoomer *Transit*, een vaartuig, 't welk reeds lang als onbruikbaar en ongelukkig bekend stond, overkomen is, verneemt men dat het schip, in de nabijheid der zoogenaamde Needles door eene dikke mist overvallen, zich genoodzaakt zag, op eene plaats, waar het water vijf vademen diep was, te ankeren. Den volgenden morgen ontdekte men, dat het water vijf voet diep in het ruim stond. Als het anker werd opgewonden, bleek het, dat er een groot stuk van was afgebroken, en ontdekte men, dat het schip tegen zijn eigen anker gedreven was en dit een gat in het schip geboord had. De *Times* meent, dat dit voorval levendig aan de overdreven spaarzaamheid ten tijde der Krim-expeditie herinnert. Een geluk echter, dat de 800 man, die aan boord waren, met den schrik zijn vrijgekomen.

— De heer *Lettreby*, geneeskundig inspecteur te Londen, heeft een verslag openbaar gemaakt, dat aan de dagbladen stof tot onderscheidene beschouwingen geeft. Hij klaagt niet ten onregte over het ontoereikend getal geneesheeren voor de behandeling der behoeftigen te Londen. Zoo zegt hij, dat in de eerste 3 maanden van dit jaar 3639 zieken door slechts 11 geneesheeren zijn behandeld, zoodat het geene bevreemding kan verwekken, dat van opgenoemd getal zieken 852 zijn bezweken. Daarenboven zijn de geringe woningen te talrijk bewoond en is de luchtververschіng te slecht. Hij wijst verblijfplaatsen der behoeftigen aan, waar mannen, vrouwen en kinderen door elkander op den grond slapen, waar eene vrouw op den kalen vloer beviel, terwijl een doode naast haar lag, enz. Deze feiten en vele andere, nog verschrikkelijker, zijn alledaagsch in de City. In Rose-Alley staat eene rij huizen, die 77 kamers bevatten, waarin 252 menschen wonen.

Men beseft ligtelijk de gevaren, die door zulk eene opeenstapeling van menschelijke wezens voor de gezondheid en de zedelijkheid moeten ontstaan, en de gevolgen, die uit zulk eene ellende in het middelpunt van de rijkste wijken der hoofdstad moeten voortvloeijen.

— Ten gevolge van de order, den bevelhebber over de Engelsche scheepsdivisie in de golf van Perzië toegezonden, om zich onder de vlag van den admiraal *Seymour* in China te scharen, zal de Engelsche zeemagt in de Chinesche wateren een totaal van 68 oorlogsvaartuigen bereiken.

— De scheepsbouwers in het noorden van Engeland hebben van de Russische regering talrijke bestellingen gekregen voor den bouw van ijzeren stoombooten, die deels voor de Zwarte zee, deels voor de Wolga bestemd zijn. Voor de eerste bouwt de firma *Mitchell en Co.* bij Newcastle eene geheele flottilje stoombooten van 200 tot 1100 ton; eene er van is reeds deze week naar Odessa gezeild.

FRANKRIJK.

De staatsraad onderzoekt thans eene nieuwe aanklagt van misbruik van gezag tegen een geestelijke ingebragt. Een pastoor in het departement Seine-et-Oise werd door een zijner parochianen in regten vervolgd, ter zake van openbare berisping over zeker feit, door den geestelijke op den kansel tot hem gerigt. De regtbank verklaarde zich onbevoegd en mitsdien is de zaak bij den raad van state afhangig gemaakt.

De dagbladen hebben bevel gekregen geene beschouwingen te leveren over de zaak van den bisschop van Moulins. Men verneemt dat de regering bij den paus op het ontslag van dien prelaat aandringt.

— De minister van oorlog heeft, ter verdere vermindering der effective getalsterkte van het Fransche leger, besloten, wederom een aantal manschappen van de vijf oudste ligtingen met groot verlof naar huis te zenden. Dien ten gevolge zullen onverwijld honderd man, of daaromstreeks, van ieder regement een tijdelijk en voor vernieuwing vatbaar verlof ontvangen.

— De Londensche *Times* bespreekt de dezer dagen te Parijs en in andere steden van Frankrijk plaats gehad hebbende arrestatiën en schenkt weinig geloof aan de woelingen der geheime genootschappen, waardoor de arrestatiën gemotiveerd zijn. De *Morning Advertiser* behandeld hetzelfde thema, doch gaat verder. Dit blad zegt namelijk, dat de arrestatiën eigenlijk volstrekt niet gemunt waren tegen de geheime genootschappen, maar dat de Fransche regering daartoe de toevlugt heeft genomen, omdat zij zich ongerust maakt over den uitslag der aanstaande verkiezingen, daar de republikeinen, en vooral die te Lyon, eene zekere werkzaamheid ontwikkelen, om liberale kandidaten te doen verkiezen. Om dit nu te keer te gaan, moest de politie in de weer zijn, en zij moest des noods eene zamenzwering ontdekken, ten einde een aantal lieden te kunnen arresteren. Het blad voegt er bij, dat het nimmer in *Lodewijk Napoleon's* plan gelegen is, dat ook de republikeinen van het algemeene stemregt gebruik zouden maken.

De *Advertiser* is ten gevolge van dit artikel te Parijs in beslag genomen. Ditzelfde lot is mede te beurt gevallen aan de *Daily News*, die een' brief behelst van *Ledru-Rollin*, waarin deze protesteert tegen de beschuldiging, dat hij zou hebben deelgenomen in een komplot om den Keizer te vermoorden.

— De kamer van koophandel te Lyon heeft een prijs uitgeloofd voor het opsporen van Chineesch groen. Een prijs van 6000 frs. wordt hem toegezegd, die eene kleurstof met de verlangde eigenschappen zal uitvinden.

BELGIË.

De bisschop van Gent heeft zich door een nieuw blijk van onverdraagzaamheid doen kennen, dat wederom veler verontwaardiging heeft opgewekt. Den 7den Maart j.l. had er van wege het provinciaal bestuur van Vlaanderen eene aanbesteding plaats van drukwerken voor schoolboeken, o. a. van 4800 exemplaren van den Mechelschen katechismus, die gelijk moesten zijn aan het model 't welk van het bisschoppelijk zegel was voorzien, en uiterlijk binnen eene maand moesten geleverd worden. De heer *Vanderhaegen*, uitgever van een liberaal blad, werd de aannemer.

Deze, zijn' arbeid voltooid hebbende, vroeg in een beleefden brief aan den bisschop, of hij de exemplaren, gelijk voorgeschreven was, wilde zegelen. De bisschop weigerde dit, bewerende, dat hij zijn zegel niet kon plaatsen op drukwerken afkomstig van eene drukkerij welke toebehoorde aan een persoon die meermalen zijne persen had geleend voor den druk van met de kerk strijdige boekwerken. Om echter in eene schikking te treden, stelde de bisschop voor slechts een' nieuwen titel voor het boek te drukken, met den naam van een anderen Katholijken drukker voorzien, als wanneer het zegel zou verleend worden. De heer *Vanderhaegen* weigerde op zijne beurt, en de exemplaren zonder zegel werden door het prov. bestuur geweigerd, ofschoon het blijkbaar was, dat de druk voldoende was.

Men begrijpt ligtelijk, dat deze gebeurtenis aanleiding geeft tot luid beklag van de zijde der liberalen, die beweren, dat het meer en meer duidelijk wordt, dat in België burgerlijke regten geene waarde meer hebben, en dat men, om naar eene van gouvernementswege gedane uitbesteding te dingen, niet meer genoeg heeft aan een patent, maar zich voortaan ook zal moeten voorzien van een biljet van getrouwe biechtsbetrachting.

Van deze zijde wordt thans ook de aandacht gevestigd op de omstandigheid, dat, terwijl vroeger de stoom, even als de boekdrukkunst, door vele hoogere en lagere ultramontaansche geestelijken werd voorgedragen als *een agent van den booze*, de Paus thans zelf geestelijke corporatiën magtigt om aandeelen te nemen in de onderneming der Italiaansche spoorwegen. Deze zamenwerking van het hoofd der Katholijke kerk met de voornaamste kapitalisten wordt door velen, welligt niet ten onregte, als een inderdaad merkwaardig teeken des tijds beschouwt.

Als een blijk der veranderde denkwijze van vele Katholijke geestelijken in dit opzigt, wordt ook aangehaald de toespraak van den kardinaal *Donnet*, den aartsbisschop van Bordeaux, waarop in ons vorig nommer reeds is gewezen, en die den zegen des Hemels heeft ingeroepen over eene onderneming, die uit *een materiëel oogpunt* aanzienlijke voordeelen zou kunnen opleveren.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Aan het voorloopig verslag omtrent het wets-ontwerp, betreffende de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, ontleenen wij het volgende:

Bij het onderzoek van dit wets-ontwerp in de afdeelingen, waaraan doorgaans ongeveer 60 leden hebben deel genomen, is men geleid geworden door den wensch om, zoo veel mogelijk, duidelijk te doen uitkomen niet alleen, welk oordeel de meerderheid der Kamer over de hoofdbeginselen van het wetsontwerp velde, maar ook, wanneer men zich daarmede niet kon vereenigen, welke de meening der meerderheid is omtrent hetgeen daarvoor in de plaats behoort te worden gesteld.

Het is meer dan tijd, zeide men, dat omtrent de regeling van dit hoogst gewigtige onderwerp eene beslissing genomen en de zaak tot een einde gebragt worde, na de vele vruchtelooze pogingen die daartoe reeds sedert 1848 zijn aangewend.

Met het oog intusschen op de dringende behoefte aan voorziening, meenden onderscheidene leden te moeten vragen, of het aangeboden ontwerp geschikt te achten is, om door gemeen overleg tusschen de Regering en de Kamer tot eene bepaalde uitkomst te leiden. Zij erkenden gaarne, dat van het voorloopig verslag over het ontwerp van den vorigen minister van justitie, bij deze wetsvoordragt op verschillende plaatsen nuttig gebruik gemaakt is. Maar wat de hoofdbeginselen aangaat, is er in menig opzigt strijd met hetgeen als het gevoelen der meerderheid in het bovengenoemde verslag staat opgeteekend.

Wat hiervan zijn moge, men wenschte algemeen dat dit onderzoek mogt strekken om een stap vooruit te komen, en van het gevoelen der meerderheid omtrent de hoofdbeginselen eener regterlijke organisatie te doen blijken. Gedoogden het de regels, waaraan de grondwet en het reglement van orde het onderzoek van wetsvoorstellen binden, de weg bij de behandeling van het burgerlijk wetboek gevolgd, de beslissing van voorafgestelde vraagpunten, zou een doelmatig middel zijn, om tot eene uitkomst te geraken. Nu men daarvan moet afzien, blijft, waar het onderzoek in de afdeelingen niet reeds met zekerheid het oordeel doet kennen, niets anders over, dan dat zaakkundige leden der Kamer zich beijveren, om door vooraf grondig overwogen amendementen wegens gewigtige punten stemmingen uit te lokken, die van het gevoelen der meerderheid omtrent die punten kunnen doen blijken.

Op deze beschouwingen en oordeelvellingen van meer algemeenen aard liet men volgen hetgeen de hoofdtrekken der voordragt zelve meer onmiddellijk betreft, en vestigde men al dadelijk de aandacht op de doortastende verandering van de kantongeregten, bij het ontwerp voorgesteld.

Bij de uiteenzetting der beoordeeling van het daaromtrent voorgedragen stelsel heeft de commissie van rapporteurs niet anders dan bedenkingen en bestrijding te vermelden. Zij kan hier dan ook gerustelijk verklaren dat, *op zeer enkele uitzonderingen na* (en pogingen, meer om het voorgestelde te verklaren dan te verdedigen of aan te prijzen), men algemeen heeft te kennen gegeven, zich met het voorgestelde niet te kunnen vereenigen.

De gronden tegen het stelsel van het ontwerp aangevoerd, laten zich in de volgende *negen* hoofdpunten gevoegelijk zamenvatten:

1) Eene zeer nuttige zijde van den werkkring des kantonregters, dien van vrederegter of liever vredestichter, gaat verloren, want, hierbij is noodig, dat de kantonregter *in loco* zij; zooveel mogelijk persoonlijk bekend zij met de ingezetenen van zijn kanton en altijd voor hen genaakbaar.

2) Dat de beregting in appèl van zaken die in eersten aanleg door kantonregters zijn beslist, aan hunne ambtgenooten in de regtbanken wordt opgedragen, nadeelig zal werken. Zelven zullen zij en hunne substituut-officieren, volgens art. 16, zich moeten onthouden van de kennisneming in die zaken; maar daargelaten de moeijelijkheden, die uit dit voorschrift in verband met het geringe getal regters moeten voortvloeijen, blijft toch altijd het bezwaar bestaan, dat zij als leden van regtbanken, vroeger zelven kantonregters, geroepen zullen zijn om welligt soortgelijke uitspraken in appèl te onderzoeken als zij zelven in eersten aanleg als kantonregters hebben gedaan.

3) Het stelsel prijst zich aan, zegt de minister, zoowel om andere redenen, als om den waarborg welken het biedt, dat de *unus judex een bekwaam man zal zijn, die naar behooren zijne gewigtige betrekking zal kunnen vervullen.*

Dit is niet volkomen juist, zeide men. Het stelsel geeft gelegenheid om zeer kundige en geschikte personen het kantonregtersambt tijdelijk te doen vervullen, maar levert geen blijvenden waarborg.

Men vergete niet, dat de regters *ad vitam* zijn aangesteld, en dus in hunne betrekking oud kunnen worden; dat niet allen even bekwaam zijn naar geest, en dat er gevonden worden die, voor het *sedentair* regtersambt nog volkomen geschikt, naar ligchaam zeker zeer onbekwaam zijn, om zich gedurende twee jaren zoo dikwerf te verplaatsen als voor eene goede waarneming van het kantonregtersambt gevorderd zal worden.

4) Aan de justiciabelen worden gewigtige voordeelen ontnomen. Het doel, naar hetwelk bij de herworming der regtspleging gestreefd moet worden, is bespoediging der regtspraak. Hoe zal dat doel buiten de hoofdplaatsen der kantons; die tevens zijn hoofdplaatsen der arrondissementen, bereikt worden, wanneer de kantonregter niet voortdurend *in loco* is?

5) De kantonregter is thans hulpofficier. Afgescheiden nu van de vraag, of die betrekking hem op den duur moet blijven opgedragen, is dit zeker, dat de waarneming daarvan in het stelsel van dit ontwerp bijna niet mogelijk zal zijn, behalve in de hoofdplaats van het arrondissement, waar de vervulling der functiën in den regel niet te pas komt.

6) Wordt de regtspleging bij de kantongeregten benadeeld, ook die bij de regtbanken zal door de zeldzame beschikbaarheid van een harer leden moeten lijden.

7) De bezwaren tegen het voorgedragen stelsel, met het oog op de zoogenaamde handelingen van vrijwillig regtsgebied des kantonregters, zijn van groot gewigt. Een tal van bemoeijingen van dezen aard worden hem opgedragen. Die werkzaamheden worden thans gesplitst, en tusschen den kantonregter en den hulpkantonregter verdeeld; en bij die verdeeling worden de voornaamste en meest beteekenende bepaaldelijk aan den eerstgenoemde opgelegd. Intusschen schijnt bij deze schifting vergeten te zijn, dat de kantonregter volgens het ontwerp een gansch ander persoon wordt dan hij thans is. De benoeming van voogden en curators, de tusschenkomst in zake van huwelijken, van boedelscheiding en zoo vele andere, bij wien bekendheid met personen en zaken, plaatselijke en huiselijke omstandigheden, vertrouwen en invloed binnen een betrekkelijk beperkt regtsgebied worden vooronderstelt. Vele vereischen zelf spoed. Hoe zal de kantonregter, elders door ambtsbezigheden opgehouden, zich in spoedvereischende gevallen op zijnen post kunnen bevinden?

8) Nog laat zich uit deze voortdurende afwisseling van het personeel geene groote vastheid en eenheid van jurisprudentie, noch bij de regtbanken, noch bij de kantongeregten, verwachten.

9) Eindelijk wilde men ook gewezen hebben *op de onuitvoerlijkheid* van het stelsel, met het oog op vele localiteiten.

Het volgende aan de beoordeeling onderworpen vraagpunt was de uitbreiding van het hooger beroep tot de criminele zaken. Nagenoeg algemeen intusschen heeft men afgekeurd de regtspleging in appèl, zooals zij bij art. 71 wordt voorgesteld. Het is geene regtspleging, zeide men, wanneer het feit moet worden onderzocht buiten *tegenwoordigheid* van de in regten betrokken personen, zonder het hooren van zijnen verdediger en van getuigen.

Overgaande tot de vermelding der beschouwingen omtrent de opdragt van de beregting der zoogenaamde criminele zaken aan de regtbanken, is het der commissie van rapporteurs eene aangename taak, te kunnen vermelden, dat de meerderheid zich daarvoor heeft verklaard, vooral zoo het appèl in alle strafzaken mogt worden behouden.

Zeer enkele stemmen waren voor eene regtspraak in strafzaken door gezworenen opgegaan. Zij verklaarden in die instelling, welke in Frankrijk en ook in Engeland zulke diepe wortels had geschoten en zich daar zoozeer met het volksbestaan had vereenzelvigd, groote waarborgen eener goede regtsbedeeling in strafzaken, vooral in de zoogenaamde *politieke delicten*, te zien.

Anderen hebben de instelling bestreden op grond van hare impopulariteit, althans vooralsnog, hier te lande.

Omtrent de regtsmagt en den werkkring van den hoogen raad is de vraag overwogen, of de grondwet gedoogt, dat dezelve zal worden een hof van appèl in burgerlijke zaken, en een hof van cassatie in sommige burgerlijke en in strafzaken, doch alleen in het belang van den staat. Een aanzienlijk getal leden heeft deze vraag toestemmend beantwoord; zeer vele leden hebben eene andere meening voorgestaan.

Aangenomen dat de grondwet in dezen vrijheid laat, is de vraag gedaan, of het wenschelijk is, de civiele regtspleging in appèl over te brengen bij den hoogen raad? Zeer vele leden hebben dit denkbeeld met kracht voorgestaan, doch door de voorstanders van het cassatie-proces is hetzelve bestreden. Meerdere eenstemmigheid heeft zich echter voorgedaan tegen het denkbeeld, om, zoowel in burgerlijke als in strafzaken, alleen de cassatie in het belang van den Staat toe te laten.

Omtrent de vraag, of de hooge raad zou zijn het eenige hof van appèl, is het der commissie niet mogen gelukken, na te sporen, welk het gevoelen is der meerderheid. In zoo ver die vraag ontkennend werd beantwoord, werden voor burgerlijke zaken verlangd hoven van appèl, en daarnevens de hooge raad, als hof van cassatie, zonder immer ten principale regt te spreken. Bij het bevestigend beantwoorden der vraag, verlangde men, dat de hooge raad zou zijn hof van appèl en te gelijk hof van cassatie. Op de ter loops gedane vraag, hoe groot het aantal hoven van appèl zou moeten zijn, indien dergelijke werden ingesteld, hebben de meeste stemmen zich voor 2 à 3 verklaard, en met het beroep in strafzaken voor een hoogeren regter, op niet minder dan vijf.

Bij het verslag is gevoegd eene uitvoerige *nota* van den heer *Wintgens*, met bijgevoegde nota van wijzigingen in het ontwerp der Regering.

's GRAVENHAGE, 15 April.

H.H. M.M. de Koning en Koningin, benevens de prins van Oranje, prins en prinses *Frederik* hebben Zondag morgen in de Kloosterkerk, aan de bediening van het H. Avondmaal deelgenomen, welke bediening werd vervuld door den hofprediker ds. *Ruitenschild*. De predikant droeg bij deze gelegenheid over zijne toga het onderscheidingsteeken van kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, waartoe hij door Z. M. benoemd is. Des avonds hebben de Koning en de Koningin, benevens de prins van Oranje, in de Waalsche kerk de godsdienstoefening (dankzegging) bijgewoond, onder het gehoor van den weleerw. heer *Nolst Trenité*, beroepen predikant te Utrecht, en Maandag morgen heeft de Koning, vergezeld van den prins van Oranje, in diezelfde kerk de godsdienstoefening bijgewoond onder het gehoor van den emeritus-predikant *Bost*.

De bediening van het H. Avondmaal, Zondag in de Kloosterkerk, was in menig opzigt indrukwekkend, daar Z. M. de Koning voor de eerste maal zijnen geliefden zoon naar de tafel des Heeren geleidde. De vorstelijke personen waren aangezeten met de andere leden der gemeente. Treffend en gevoelvol was de toespraak, die door den wel-eerw. heer ds. *Ruitenschild* werd gehouden, en zigtbaar was ook de Koning bewogen, die na den afloop der bediening, het vaderlijk gevoel lucht gaf en zijnen zoon ten aanzien der gansche gemeente omhelsde en hem met aandoening en bij herhaling de hand drukte, hetgeen ook door de andere leden der vorstelijke familie geschiedde. Wat in 's Konings hart omging, laat zich niet beschrijven, maar het getuigde dat hij de innigste vreugde gevoelde over de bijzonderheid, die op dezen dag de bediening des H. Avondmaals kenschetste.

De Koningin heeft als een bewijs van erkentelijkheid en tot aandenken bij het afleggen der geloofsbelijdenis door den prins van Oranje, ds. *Ruitenschild* vereerd met eene prachtige gouden snuifdoos, in wier midden HD. naamcijfer prijkt, omgeven met edelgesteenten.

— Bij kon. besluit van den 9den dezer zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, te Gramsbergen, de heer *J. Stam*, thans ontvanger te Ophemert c. a.; te Ophemert c. a., de heer *F. F. C. Steinmetz*, thans ontvanger te Mander; en te Mander, de heer *J. Peppink*, thans commies te Vreeswijk.

— De heer *F. M. Bellini*, vice-consul van den Romeinschen staat, te Rotterdam, is door Paus *Pius IX* benoemd tot ridder der orde van den H. Silvester, gezegd van den Gouden Spoor.

— Uit Enschedé wordt geschreven, dat volgens daar ontvangen berigten, de leening voor den aan te leggen spoorweg tusschen Zevenaar en Rheine over Enschedé, volteekend is.

Dit berigt wordt ook van eene andere zijde bevestigd, zoodat deze gewigtige zaak thans haar beslag gekregen heeft. Moge zij spoedig nog door andere spoorwegen gevolgd worden, vooral ook voor de noordelijke gewesten van ons vaderland. De groote gevolgen daarvan voor de uitbreiding van volkswelvaart en nationalen rijkdom zullen zich zeker heilzaam doen gevoelen.

AMSTERDAM, 15 April.

HH. MM. de Koning en Koningin, vergezeld van HD. gevolg, zijn gisteren namiddag te 3 uur met den beurstrein uit de residentie alhier aangekomen. Niettegenstaande het ongunstige weder, had zich eene zeer talrijke menigte op den Dam verzameld, alwaar het geëerbiedigde Hoofd van den Staat en de geliefde Koningin, toen zij zich op het balkon van het paleis vertoonden, met luid gejuich verwelkomd werden. Van al de openbare gebouwen wapperde de vaderlandsche vlag, en zeer vele partikulieren hadden, door op dezelfde wijze hunne woningen te tooijen, blijk van hunne liefde en verknochtheid aan den Vorst en zijn stamhuis gegeven.

De heden morgen door den Koning verleende audiëntie aan de verschillende commissiën, civiele en militaire autoriteiten, h.h. officieren en verdere militairen is druk bezocht geweest.

H. M. de Koningin heeft heden o. a. de *Sophia*-bewaarschool, het gesticht voor zieken-verpleging en het Luthersche weeshuis met een bezoek vereerd.

Heden middag is er gala-diner van 70 couverts ten hove.

— De letterkundige afdeeling der Kon. academie van wetenschappen hield gisteren hare gewone maandelijksche vergadering.

De secretaris deelde de ontvangst mede van eene missive van den heer *J. van Leeuwen*, Remonstr. predik. te Zegwaard, meldende dat het onlangs door de academie met zilver bekroonde Latijnsche gedicht, door hem was ingezonden. Op voorstel van den secretaris is daarop het naambiljet geopend en geheel overeenkomstig met die missive bevonden.

De heer *van Lennep* deelde hierop eenige opmerkingen mede betreffende eenige punten van stijl, taal en spelling. Hij ontwikkelde het belang van eenen goeden stijl en naauwkeurige taal en wees er op, dat men dezer dagen daarvan weder een treffend bewijs heeft gezien in het arrest, door den hoogen raad gewezen in de bekende zaak van den R.-Kath. priester *H. te Vaarwerk* en haalde daarna een aantal fouten aan in stijl, taal en spelling bij onze grootste auteurs door spr. verzameld.

De secretaris las alsnu eene ingekomen bijdrage van den heer *Sloet*, betreffende de herziening der regten van in-, uit- en doorvoer. Op het einde van dit stuk wordt door den heer *S.* aan de academie voorgesteld zich tot de hooge regering te wenden om eene grootere vermindering van regten te doen plaats hebben. De heeren *Sloet* en *Ackersdijck* zijn tot leden der commissie benoemd, in wier handen dit stuk zal worden gesteld.

De heer *Karsten* las ten slotte eene bijdrage over eene duistere plaats in een der redevoeringen van *Demosthenes*. Het stuk is gesteld in handen der commissie voor de verslagen en mededeelingen.

— Gisteren nacht overleed, in den nog krachtigen leeftijd van 50 jaren, de heer mr. *Louis Keyzer*, advokaat te dezer stede, sedert een aantal jaren hoofdredacteur van het *Handelsblad* en stichter van de alhier gevestigde crediet-vereeniging.

— Het provinciaal geregtshof van Noordholland heeft uitspraak gedaan in de zaak van den slagter *Schnauss* en diens 15-jarigen zoon, van brandstichting beschuldigd. Bij een breed gemotiveerd arrest, waarbij het hof niet verzwijgt, dat de erkentenissen en opgaven van den zoon onder anderen door de wijze waarop, en de omstandigheden waaronder zij zijn gedaan, de *innigste* overtuiging omtrent de schuld van den vader bij den regter hebben opgewekt, is die vader evenwel, uit gebrek aan voldoende *wettige* bewijsmiddelen, *vrijgesproken*, doch de zoon schuldig verklaard aan opzettelijke brandstichting in een gebouw, waarbij het te voorzien was, dat eenig menschenleven in gevaar kon worden gebragt, en veroordeeld tot tien jaren gevangenisstraf, in een verbeterhuis te ondergaan.

Het hof heeft bij dat arrest uitgemaakt, dat bij elke brandstichting in- of in den kring van *bewoonde* gebouwen, voor den dader te voorzien is, dat eenig menschenleven in gevaar *kan* worden gebragt, naar welke leer alzoo de niet toepassing der doodstraf bij brandstichting wel hoogst zeldzaam zal zijn.

Diep geroerd hoorde de jeugdige *Schnauss* zijne veroordeeling aan, terwijl het afschuwelijk gelaat van den vader noch blijdschap met zijne vrijspraak, noch medelijden met het lot van zijnen beklagenswaardigen zoon verried, ja zelfs geen enkele blik op den nevens hem staanden innig bedroefden knaap getuigde, dat hij zich slechts een enkel oogenblik in gedachten met zijn ongelukkig kind bezig hield.

— In een vorig nommer is de hoofdinhoud medegedeeld van het adres der heeren *Sillem*, *Bange* en *Kooij* over de pakketvaart tusschen Nederland en Java, waarin o. a. aan den minister van koloniën het verwijt werd gedaan, dat de Regering niet tot eene algemeene oproeping om in dezen te concurreren had mogen overgaan, daar zij hierdoor hare beloften tegenover adressanten, als die een regt van voorkeur hadden, verbrak. De billijkheid vordert, dat nu ook door ons wordt opgenomen wat hiertegen, ter verdediging des ministers, wordt aangevoerd. Wil men, zoo wordt gezegd, den minister »eene schending van verkregen regten" verwijten, dan moet eerst bewezen worden dat er een verkregen regt was. Maar dit hadden de heeren *Sillem c.s.* niet; de minister heeft alleen beweerd »dat hun plan van schepen het naaste bijkwam aan hetgeen door de commissie van onderzoek was voorgesteld." Aan hun plan werd dus de voorkeur gegeven, maar dit gaf hun nog geen regten; dit verpligtte den minister nog niet hun ontwerp, waarbij een jaarlijksch subsidie van *f* 150,000 was gevraagd, aan te nemen, terwijl die minister van oordeel was dat de pakketvaart door de Regering zonder kapitaal of garantie van rente moest worden ondernomen.

Een tweede verwijt was, dat de Regering misbruik heeft gemaakt van de haar in vertrouwen medegedeelde voorwaarden, door die »aan den minsteischende ter uitvoering aan te besteden." Om dit goed te kunnen beoordeelen, moest men het plan der adressanten kennen, ten einde dit met het plan der Regering te kunnen vergelijken. Nu is evenwel toch reeds dit niet onaanzienlijk onderscheid op te merken, dat er van regeringswege *geen jaarlijksch subsidie van f* 150,000 wordt toegezegd! Zijn er misschien meer dergelijke punten? Men weet het niet, daar adressanten hun plan niet hebben bekend gemaakt.

GRONINGEN, 16 April.

Als een bewijs voor den ijver en de lust, waarmede de wetenschappen aan onze hoogescholen beoefend worden, en tevens om aan de belangstellende vragen van velen te voldoen, moge de mededeeling dienen, dat er, op de in 1856 aan de Hoogeschool te Groningen uitgeschrevene prijsvragen voor studenten, zijn ingekomen *vijftien* verhandelingen en daaronder zeer uitgebreide stukken, namelijk 1 antwoord op de *scheikundige* vraag, 4 op de *godgeleerde*, 1 op de *letterkundige* vraag over BREDERODE en 1 op die over HORATIUS; terwijl op de *regtsgeleerde* vragen niet minder dan *acht* antwoorden zijn ingekomen, namelijk 4 op de vraag uit het Romeinsch regt en 4 op die over TACITUS.

Wij hopen van den uitslag van dezen wedstrijd later eenig berigt te zullen kunnen plaatsen.

— Eergisteren is hier de vierde vereeniging gehouden van de docenten, werkzaam aan de gymnasiën en Latijnsche scholen in de noordelijke provinciën, alsmede de vijfde vergadering van de nooder-sectie van het genootschap van leeraren aan die inrigtingen. Dr. VAN DEN ES, praeceptor te Leeuwarden, hield eene voorlezing *over de studie van het attisch privaat-regt*, waarna nog verschillende gewigtige punten ter sprake werden gebragt.

— Gisteren en heden heeft de commissie van onderwijs zich onledig gehouden met het afnemen der rang-examens. Er had zich dit voorjaar daarvoor een grooter aantal jongelieden aangemeld, dan welligt ooit, namelijk 51. Van deze zijn tot den 4den rang toegelaten: D. ARKEMA, J. ZIJLSTRA, H. RUSIUS, P. DE MOL MONCOURT, S. A. HOEKZEMA, R. E. HEMIUS, F. TIMMER, TH. BOUWMAN, H. WIERDEMAN, A. VAN WARTUM, K. MEIJER, E. B. MULDER en A. B. MULDER.

Als schoolonderwijzers van den 3den rang zijn na afgelegd examen toegelaten: B. BOLT, B. H. REISIGER, P. J. G. HEIMEL, T. STOLLINGA, J. H. FRANX, J. VAN BELKUM, J. VAN DER VEEN, M. HENDERIKSE, J. A. BROOS, IJ. J. KLOOSTER, S. L. MULDER, J. GROENEWOLD en L. WITKOP.

Tot den 2den rang zijn toegelaten: N. VAN MEERTEN, R. J. I. SWARTE, A. KRUISINGA, A. VAN DER MOLEN, D. ZUIDHOF, J. PH. WINTERWERP, J. DE JONGE, J. SMILDA en K. BOK.

Voorts in het Hoogduitsch E. BRONGERS, in het Engelsch mejufvr. G. J. VAN HOLSTEIJN, en als schoolhouderes, ook voor het Fransch, mejufvr. A. WEENINK.

— Op den stal van J. H. DETHMERS, te Westerlee, zijn wederom drie runderen in eenen ziekelijken toestand bevonden, welke voor longziekte doet vreezen; zij zijn dien ten gevolge van de anderen verwijderd.

Ook zijn op den stal van H. W. EELSEMA, te Veendijk, twee koeijen gedood, welke bij lijkopening zijn gebleken, aan de longziekte te hebben geleden.

— In den nacht van den 14den op den 15den dezer werd er ten huize van den landbouwer J. A. MUNNEKE te Wildervank diefstal gepleegd, door middel van braak en inklimming, en ontvreemd eenige kleedingstukken van den dienstknecht en van MUNNEKE zelven, alsook eene parapluie. Daders zijn van dit feit niet bekend.

In het belang van de talrijke schipperij in deze provincie, welke voor een groot deel de Oostzee bevaart en aldaar de Russische havens aandoet, deelen wij hier het volgende besluit mede, dat, ten gevolge van de opheffing van den Sondtol, door den Keizer van Rusland is genomen voor alle schepen welke zich van stonde aan naar een der Russische Oostzeehavens begeven:

»1) dat voor de toelating van schepen in onze Oostzeehavens voortaan geene kwitantiën van den betaalden Sondtol, noch ook Deensche quarantaine-bewijzen van die schepen gevorderd zullen worden;

»2) dat aan de scheepskapiteins die met ladingen in de genoemde havens komen, bij publicatie zal worden voorgeschreven, dat zij zich ter plaatse, waar zij hunne lading innemen, moeten voorzien van door onze consulaire agenten onderteekende verklaringen aangaande den voldoenden gezondheidstoestand der streek van waar zij komen; of wel dat zij zich in de Fransche, Engelsche, Nederlandsche of Noorweegsche havens, waar zij genoodzaakt zijn geweest binnen te loopen, quarantaine-bewijzen laten afgeven, onder bepaling echter, dat deze documenten mede door onze consulaire agenten geviseerd worden;

»3) dat deze verordeningen niet langer dan voor het loopende jaar van kracht zullen wezen, vooronderstelt dat de openbare gezondheids-toestand gedurende hetzelve even voldoende blijve als hij thans is."

In den avond van den 28sten Maart l.l. is op de reede voor Konstantinopel op het te Dordrecht te huis behoorende Nederlandsche galjootschip *Eensgezindheid*, kapitein NIEUWZWAAG, een aanval van roovers gedaan, die door den kapitein en scheepsgezellen afgeweerd, wederom in den vreemde een nieuw bewijs heeft gegeven, dat Neêrlands zonen ook nu nog dienzelfden moed en vastberadenheid bezitten die hen in vroegere tijden overal op zee zoo geducht maakten, en dat men ook tegenwoordig nog niet ongestraft een Nederlandsch schip kan naderen om te rooven, wanneer de middelen ter verdediging aanwezig zijn. Een brief van een ooggetuige geeft van het voorgevallene het volgende verslag:

»Het vaartuig was des avonds te negen uur van genoemden dag, met eene lading steenkolen voor Odessa, te Akir-Capou, buiten de punt van het Serail, geankerd. Eene sloep met zeven roovers kwam het schip op zijde en deze bandieten klommen op het dek. Alleen een jongen had de wacht, die, toen hij van een der roovers een duchtigen oorveeg kreeg, al schreeuwende de wijk nam in het vooronder. Op het geschreeuw van den jongen ijlde de kapitein, die in de kajuit met den stuurman het avondeten gebruikte, naar het dek. De zeven personen ziende, begaf hij zich terstond weder naar beneden om wapenen te halen. Een met een groot mes gewapende roover volgde hem, en toen de kapitein en de tweede stuurman terugkeerden, de eerste met een geweer en de tweede met eene sabel gewapend, trad de roover de kajuit binnen. »Wat wilt gij?" zeide de kapitein. »Geld, geld!" was het antwoord van den roover, wat de kapitein beantwoordde met een geweerschot, dat den booswicht doodelijk trof, doch den gewonde niet belette voorwaarts te gaan om hem te treffen. Toen bragt de tweede stuurman hem op het hoofd een sabelhouw toe, welke hem ter aarde deed storten. Desniettegenstaande wilde hij zich nog van zijn mes bedienen; de tweede stuurman bragt hem toen een' tweeden sabelhouw op de hand toe. Vier roovers bewaakten den ingang der kajuit van den kapitein; twee anderen bleven aan den ingang van het verblijf der matrozen, wat deze laatsten echter niet belette zich een weg te banen ten einde in de kajuit van den kapitein wapenen te gaan halen. Aan den ingang der kajuit gekomen, greep een worstelstrijd plaats tusschen de roovers en de ongewapende matrozen, in welken strijd de kok ALBERTUS KUTE door vier messteken werd gewond, een in de regterzijde en de overige in de armen; de hofmeester BOSMAN en de matroos GHON werden mede, hoewel ligt, in de armen gewond. Terwijl deze ongelijke strijd op het dek plaats greep, vuurde de kapitein op hen die aan den ingang der kajuit waren en luide het ligchaam van hunnen makker terugeischten; twee van deze werden door den kapitein met kogels getroffen, de een doodelijk en de ander minder zwaar. Ziende dat hunne onderneming slecht uitviel, namen de roovers de wijk, hunne gewonden met zich voerende. In den strijd, welke in de kajuit plaats greep met den roover dien hij doodde, had de kapitein eene ligte wonde aan de hand ontvangen. Heden morgen begaf de kapitein zich aan boord van het gestationeerde Turksche schip en gaf rapport van het gebeurde, waarna hij zijne gewonde manschappen geleide naar een ander Nederlandsch schip, waar een geneesheer hen kwam verzorgen. De havenmeester, van het gebeurde onderrigt, begaf zich aan boord van de *Eensgezindheid* en deed dien bodem in de haven slepen door het kleine stoomvaartuig *Great Contest*; thans is de *Eensgezindheid* geankerd bij het bureau der in- en uitgaande regten te Konstantinopel Het lijk van den roover is heden naar wal gebragt. De moed van den dapperen kapitein NIEUWZWAAG, de onverschrokkenheid van den stuurman en van de geheele equipage verdienen den grootsten lof. De door hen geboden wederstand zal een nuttig voorbeeld zijn, en de boosdoeners zullen voortaan, alvorens een schip aan te vallen, bedenken dat zij, op geld uitgaande, den dood kunnen vinden."

VERPACHTING en HERBESTEDING.

GRONINGEN, 15 April. Heden morgen had in het provinciehuis bij inzetting en opbod de verpachting plaats van: 1) *De ontvangst der tolgelden op den weg van Appingedam tot de Oostwolderpolderzijl, en op den verbindingsweg naar Nieuwolda, voor den tijd van twee jaren, ieder tol met de daarbij behoorende woning en gronden: a. Aan den tol tusschen Weiwerd en Heveskes, gemeente Delfzijl;* pachter werd N. H. DE GROOT, voor *f* 800; — *b. Aan den tol tegen Borgsweer, gemeente Termunten;* pachter, M. N. TOPPEN, voor *f* 835. 2) *De ontvangst der tolgelden op den weg van Onderdendam naar Warffum, met de daarbij behoorende woning en gronden, voor den tijd van twee jaren;* pachter, P. J. BOS, voor *f* 410; alles per jaarlijksche som.

Daarna had terzelfder plaatse de herbesteding plaats van *het aanleggen van een' grindweg van Oude Schans langs Koudehoek, Hamdijk, Boneschans naar Nieuwe Schans, lang 7303 ellen, en alsnu in twee perceelen en in massa, als:* 1) *Het gedeelte weg van af de hoofdkeijenstraat te Oude Schans tot aan de molenwatering bij de nieuwe plaats van* TIJDENS, *lang pl. m. 4403 ellen;* ingeschreven door T. v. DIJK, H.ZN., voor *f* 25,890; H. B. HARKEMA, *f* 24,650 en J. H. ROTTINGHUIS, *f* 23,600; 2) *Het gedeelte weg van af gemelde molenwatering tot de keijenstraat te Nieuwe Schans, lang ongeveer 2900 ellen,* ingeschreven door T. v. DIJK, H.ZN., *f* 25,890; H. B. HARKEMA *f* 24,650 en J. H. ROTTINGHUIS *f* 23,600; — daarna had de opening plaats der briefjes, waarop in massa was ingeschreven: T. v. DIJK, H.ZN., voor *f* 42,750; H. B. HARKEMA *f* 40,125 en J. H. ROTTINGHUIS *f* 39,190.

KERKNIEUWS.

Door den algemeenen kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Vlissingen is [illegible] tot predikant beroepen ds. D. Gildemeester, thans te Elburg.

Te Hoogeveen is tot tweeden predikant bij de Chr. Afg. gemeente beroepen ds. N. H. Dokter, pred. te Alnkerk.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 16 April.

Het derde bulletin heden morgen van den gezondheidstoestand der Koningin uitgevaardigd, luidt dat de Koningin zich in den afgeloopen nacht buitengewoon wel heeft bevonden en dat het ook de prinses welvarende is.

De *Times* deelt in eene tweede editie een correspondentie-artikel uit Parijs mede, waarin gezegd wordt, dat luidens zekere berigten, het bestuur der Vereenigde Staten van Noord-Amerika eene expeditie tegen het Spaansche eiland Cuba gereed maakt voor het geval dat de oorlog tusschen Mexico en Spanje mogt uitbarsten. — De vertegenwoordiger van Engeland te Madrid tracht het uitbreken van dien oorlog op alle mogelijke wijzen tegen te houden.

De *Morning Post* berigt, dat het vredestractaat met Perzië gesloten, te Teheran is aangekomen, maar dat het niet binnen [illegible] weken zal worden geratificeerd.

Er zijn berigten uit New-York van den 2den dezer. De *New-York Herald* bevestigt het berigt, dat Amerika een verbond met Engeland en Frankrijk zal sluiten ten einde gezamenlijk [illegible] tegen China tot een einde te brengen. Het [illegible] er bij, dat de Engelsche vertegenwoordiger lord *Napier*, en die van Frankrijk, de heer *Sartiges*, door het Kabinet te Washington officieel met dit besluit zijn in kennis gesteld.

AMSTERDAM, 16 April.

De Koning heeft heden aan civiele autoriteiten audientie verleend.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 16 *April*.

Nederland Werk. Schuld	à 2½ pCt.	63¾.	
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	95¾.
Oostenrijk Metalliek	» 5	»	76.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39⅛.
Dito Nieuwe Litt. B.	» 5	»	86¼.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	77⅝.
Spanje Onbep. St.	» 1¼	»	24⅞.
Dito Binnenl.	» 3	»	38¼.
Portugal	» 3	»	45½.
Rusland Obl. Hope 1798 en 1816	» 5	»	—
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij Hope	» 4	»	85.
Dito bij Stieglitz	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij Stieglitz, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	96⅛.

LONDEN, 16 *April*. Consols 93½.
PARIJS, 16 *April*. Fransche 3 pCt. 70.15.
WEENEN, 16 *April*. Metalliek 5 pCt. *f* 83¼. Nat. Leening *f* 85. Wissel op Londen *f* 10.10. Zilver *f* 4¼.

(*Ingezonden.*)

Kazernen. — Kanalen.
Leeuwarden. — Groningen.

Mijnheer de Redacteur!

Met een eenigzins weemoedig gevoel lazen wij in no. 45 van uw geacht blad, overgenomen uit het Friesche Weekblad, dat » het stedelijk bestuur van Leeuwarden in de laatste 25 jaren tonnen gouds had besteed om de schoonste gebouwen zoowel voor de infanterie als voor de kavallerie te stichten, zoodat daaromtrent niets te wenschen overbleef; in tegenstelling van Groningen, dat ten vorigen jare heeft geweigerd de kosten van onderhoud der militaire gebouwen voor rekening der gemeente te nemen en na correspondentie met z. exc. den minister van oorlog, daarin eindelijk nog slechts voor één jaar toestemde", en dat die velen in Leeuwarden hoopten, » dat het den minister van oorlog mogt behagen eindelijk ook eens het Leeuwarder generalen staf van het regement te vestigen."

Welk een verschil, dachten wij bij het lezen dezer regelen, tusschen den raad dier gemeente en dien van de stad onzer inwoning. Bij den laatsten toch, zoo als bekend is, is thans aanhangig het te geven subsidie van *f* 300,000 als het aandeel der stad tot de bekende plannen van kanalisatie in dit gewest. Hoewel wij dezer dagen hoorden, dat vele leden van den raad nog op verre na niet genegen zijn hunne stem te geven tot eene zoo belangrijke bijdrage voor plannen van kanalisatie, wier nuttigheid onzes inziens eerst moet worden bewezen, eer men zulke sommen er voor besteedde; wier doeltreffendheid daarentegen publiek wordt bestreden — zoo vreezen wij toch, dat andere leden van den raad veelligt te zeer voor alle beweringen gestemd zullen zijn en dien ten gevolge het subsidie bij meerderheid van stemmen zal worden toegestaan.

Bij laatsten, die zulk eene meening zijn toegedaan, wenschten wij door deze regelen de oogen te openen; en door hen te wijzen op het voorbeeld van Leeuwarden, in zoo schitterend een licht gesteld in het boven aangehaalde artikel uit dat hier ter stede helaas (!) nog zoo weinig bekende Friesche weekblaadje, hopen wij hunne [illegible] ingang te vinden.

Door de pogingen, welke thans te Leeuwarden worden aangewend, om de stafmuzijk te verkrijgen, wel eens met een goed gevolg bekroond worden — vooral als er van de zijde van den Leeuwarder gemeente geene démarches daartegen gedaan werden, — aangezien z. exc. de minister van oorlog Leeuwarden toch zulk een onregt niet zal willen aandoen, om die goede stad, die zooveel voor militairen overheeft, muzijkloos te laten en het ondankbare Groningen — dat zijn vesting-voorregt ook niet op de regte waarde wil schatten — maar bij continuatie met heerlijke toonen te blijven streelen, zoo zouden wij met alle gemoedelijkheid de heeren van den raad, welke voor het subsidie gestemd zijn, willen op het hart drukken, welk onheil zij ons zullen op den hals halen met die plannen van kanalisatie. Wij zouden hen in gemoede willen aanraden, om ze te laten varen en daarentegen hier kazernen te stichten, opdat wij de muzijk zouden mogen behouden.

Kan voor 't zelfde geld aangaan. Wij weten, dat de stad door een subsidie van 3 tonnen gouds het middelpunt der kanalisatie worden zal — het centrum van eene productive nijverheid — wij weten het niet zeker, doch gelooven wel, dat voor eene dito som hier ook zulke prachtige soldatenverblijven zouden kunnen gesticht worden, als prijken te Leeuwarden het geval is!

Nu eens gewikt en gewogen, wat men door het eene verkrijgt, wat door het andere behoudt.

In de eene weegschaal aldus gelegd voor drie tonnen gouds aan kanalen, in de andere voor drie tonnen gouds kazernen en muzijk.

Wie zingt nu niet met overdrift:

» *Muzijk, muzijk, dat is mijn leven!*"

en wenscht niet liever met ons eene stad vol soldaten en muzikanten, als eene stad vol schepen en kanalen vol water.

Hoe aangenaam voor de oogen, hoe streelend voor de ooren is het eene; terwijl het andere immers volstrekt niet noodig is. Heeft toch niet de gepensioneerde generaal-majoor O. in zijne brochure voldingend bewezen, dat hier goede kanalen zijn, bevaarbaar voor schepen van 70 last (!!!) — denkt eens met ons na, van zeventig last.

Wie zegt hier niet gaarne Heinrich Heine na (*)

Mein Liebchen, was willst du mehr?

Wat zal men meer in eene koopstad verlangen dan schepen van 70 last; wij hebben zelfs een afgrijzen van grootere schepen, die de kanalen van onze goede, oude, deftige, grijze steenen bogen, van die pilaren en grondvesten der stad, van die monumenten van vroegere, minder dwaas naar vooruitgang strevende, eeuwen.

Wij hebben een goed kanaal naar zee, het onder den last van ondank gebogen gaande vaarwater, het eerwaarde Reitdiep! het, als ons vorige kolen op de hoofden te stapelen, diezelfde bodems dagelijks nog ook te veilig naar zee brengt, wier eigenaren niet schijnen te rusten, eer de arme oude sukkel ter dood is gedoemd, ten minsten tot werkeloosheid. Zij verlangen voor onzen grijsaard eene gasthuisplaats.

Dat naar zee brengen gaat wel wat langzaam, maar ze komen er toch en zijn er altijd gekomen; puissant voorvaderlijk trekschuitachtig motief!

Nu roepen wel die voorstanders der kanalisatie: » Ziet op Harlingen, ter eener zijde, dat ons met zijne stoomvaart voorbij streeft!" doch wij zeggen: » Ziet op Leeuwarden, dat ons de muzijk dreigt te ontrukken!"

Zij roepen wel: » Ziet op het naburig Oostfriesland, ter andere zijde, waar spoorwegen, stoombooten, Oost-Indievaart en Amerikaansche handel ook in de jongste jaren in het leven geroepen zijn en [illegible] voor Groningen's handel worden, waar men schepen van 3 à 400 last bouwt en varen laat!" doch wij roepen luide uit: » Wat gaan ons die Oostfriezen aan; en de heer Dull zal wel zorgen, dat er een spoorweg komt! Ook is het zoo lang goed gegaan zonder stoom; 't zal verder wel goed blijven!"

Wat is bestand tegen deze onze krachtige argumenten?

Nu voorspelt men ons wel: » Geene kanalen en over 25 jaren verval van handel, scheepvaart en scheepsbouw;" doch wij hooren reeds heerlijke muzijk in de verte en zullen ons ligt bij de welluidend ruischende toonen der horens kunnen troosten over het verlies van zaken van zoo stoffelijken aard, als daar zijn: handel en scheepvaart.

Wat minder kooplui en den aankleve van dien, wat meer militairen. Wat de stad aan zilver verliest, dat wint ze weêr aan goud. Nu wordt er wel gemompeld, ja zelfs door het stedelijk bestuur erkend, dat de voornaamste bronnen van bestaan dezer stad zijn de handel in granen, boter en vee, alsmede de scheepvaart en scheepsbouw, en wordt door anderen beweerd, dat die nog voor veel ontwikkeling vatbaar zijn, en wij gelooven wel dat als de kanalisatie bijlangs de stad niet doorgaat (de kanalisatie der provincie is toch aan geen twijfel meer onderhevig; het komt slechts op het verbindingskanaal aan voor de stad), dat hier dan minder vertier zal zijn, want geen handel, ook geen bezoek van landbouwers; geen scheepvaart, ook niet de voor vele neringdoenden gunstige gevolgen daarvan; daardoor verlies voor groot- en kleinhandelaars, voor manufacturisten en goudsmeden, voor de arbeidende klasse in de eerste plaats, en voor wie niet al?

Doch aan de andere zijde gelooven wij, dat zoo wij dan voor datzelfde geld maar grooter kazernen, meer militairen en meer muzijk verkregen hebben, er ook een *équivalent* gevonden is; want even snel als al het bovenstaande zal afnemen, even snel zullen misschien de kroegen en tapperijen, en de handel in sterke dranken alhier tot een ongekenden trap van bloei stijgen en voordeelen afwerpen — vraagt de heeren van de matigheidsgenootschappen maar eens — nu reeds vrij duidelijker, dan de zoo hoog opgevijzelde voordeelen der kanalisatie. Denkt maar eens alleen aan de accijnsen!

Bij dien waarschijnlijken bloei, die ontwikkeling en die welvaart van dat toenemend aantal gepatenteerde tappers, hebben wij nog een nimmer eindigend hoorngeblaas te verwachten en roepen dus volmondig als onze hartewensch uit: » Moge de raad dezer gemeente de *f* 300,000 subsidie voor de kanalisatie afstemmen en daarentegen op het voetspoor van Leeuwarden drie tonnen gouds beschikbaar stellen om schoone paleizen voor infanterie en kavallerie te stichten."

Onze dank zal de edel achtbare heeren daarvoor ten deele vallen.

Gron., 15 April 1857.

Een liefhebber van muzijk.

(*) Reisebilder, Theil I, S. 40.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 11 April, *Ruige* Stad Leyden, Patjitan; *Kuipers* Vr. Maria, Bilbao; — 12 *Annokkee* Scheveningen en *v. Loenen* Henriëtte, Banjoew.; *Bok* Elisabeth en Maria, Havana; — 13 *Lovius* Ondine, Bordeaux.

TEXEL 13 April, *Poestkoke* Baltimore, Manilla; *Esink* Christina Agatha, Batavia; *Graadt van Roggen* v. Dam v. Isselt, *v. d. Meulen* Soolo, *Jochems* Australië en *Bakker Gzn.*, Banjoew.; *v. d. Veer* Wilhelmina Freder., Suriname; — 14 *Kuper* Gesina, Sunderland.

HELVOET 13 April, *Gijsbers* Maracaïbo en *Grafthuis* Newa, Aux Cayes; *Alcock* Admiral Windham, Guernsey; *Rabe* Auguste en *Huisman* Hendrika, Newport.

BROUWERSHAVEN 13 April, *van Hees* Johannes Anthonius, Bat.; *van der Heldt Szn.* Maria Adriana, Passaroeang.

VLISSINGEN 12 April, *Keuker* Hollands Trouw, Bat.

SMIRNA 1 April, *Kiers Kok* de Hoop, Livorno, om voor Liverpool te laden.

LIVORNO 4 April, *Bekkering* Attalante, Genua.

MARSEILLE 8 April, *van Os* Libra, Bourgas; *Hoetjer* Anna, Cardiff.

BAYONNE 7 April, *Vos* Catharina Knelsina, Antwerpen.

HAVRE 9 April, *Smit* Annachiena Gesina, Hamburg; — 11 *de Boer* Eendragt, Belfast.

Bij DUNGENESS ...., *van der Geer* Samuel Hendrikus, v. Banjoew. n. Amst., met een loods aan boord.

DUNDEE 9 April, *Velthuis* Provincie Overijssel, Zwolle.

LEITH 9 April, *de Boer* Eendragt, Harlingen.

NORTH SHIELDS 9 April, *Verstok* Regina Elisabeth, Harl.; — 10 *Pot* de Spruijt en *Boekhoudt* St. Willebrordus, Rott.; *Hazewinkel* Sjoukje Alida, Schiedam; *Potjewijd* Alida Petronella, Delfzijl; *Ploeg* Vertrouwen, Dundee.

STOCKTON 9 April, *Schuring* Antje, Kampen.

HAMBURG 12 April, *Prins* Jonge Barend en *Koops* Catharina, Termunterzijl.

SWINEMUNDE 9 April, *Bekkering* Berendina Huges, Londen.

BERGEN 30 Maart, *Sap Jr.* Gesina Reina, Amst.; — 31 *Wegener* Hendrika, Dordrecht; — 1 April *Klasen* Magretha, Schiedam.

TONNINGEN 9 April, *de Winter* Catharina, v. Amst. n. Wolgast; 10 *van Laten* Annegiena, v. Londen n. Lubeck.

Vertrokken.

AMSTERDAM 11 April, *Smid* Catharina Frederika, Bergen; — 13 *Harmsen* Vaarwel, Hamburg; *de Jong* Adolph Frederik, avontuur.

VLIE 11 April, *Beekhuis* Margritha Hendrika, Gibraltar; *de Jonge* Roelfina, Osterrisoer.

VLISSINGEN 11 April, *Kuijper* Phoenix, Barcelona.

RIO GRANDE 27 Jan., *Scherpbier* Alberdina, Fernambuck.

MESSINA 29 Maart, *Buiten* de Sperwer, n. Trapani en Rott.; — 30 *Helmers* Henderika Roelina, n. Catania en Londen; *den Breems* Trekvogel, n. Trapani en Vlaardingen.

GENUA 7 April, *Loorbach* Catharina Freerkina, Amst.; *Koekkoek* Christina Jantina, Livorno.

MARSEILLE 8 April, *Veen* Alida, Gyon.

BORDEAUX 10 April, *Kolle* Jeanne Marie, Antwerpen.

St. NAZAIRE 8 April, *Goosens* Cornelia, Bayonne.

HAVRE 11 April, *Tunteler* Harmonie, Petersburg.

HARTLEPOOL 8 April, *Leuning* Battruida, Flensburg.

YARMOUTH 8 April, *de Jonge* Petrus Jacobus, Newc.

CUXHAVEN 13 April, *Boomgaard* Ecliptica, Poele; *Rijnberg* Nachiena Lammechina, n. zee.

TONNINGEN 10 April, *de Graaf* Harmanna Gezina, Holland.

In lading.

SYDNEY 9 Febr., *Willenbrink* Maria Magdalena, Southampton, om den 20 dito te vertrekken.

SMIRNA 1 April, *Vil* Hendrik Pieter, Engeland.

LIVERPOOL 9 April, *Pott* Anna Arendina, Petersb.

Zeilklaar.

LIVERPOOL 8 April, *van Dijk* Maria Catharina, Nerva.

NEWCASTLE 10 April, *Goudswaard* Maria Elisabeth, Stockholm.

Gepraaid den 6 Jan., op 9° Z.Br., 89° O.L., *Deeksen* Louisa Maria, v. Moulmein n. Engeland. — Den 15 Febr., bij de Algoa-Baai, *v. d. Putte* Maria Elisa, v. Bat. n. Amst. — Den 11 April, op de hoogte van Folkestone, *Gars Tzn.* Ternate, v. Rott. n. Bat. en *Rijntjes* Sur., v. Amst. n. Sur. — Den 17 Jan., op 20° 19′ Z.Br., 90° 2′ O.L., *Pesant* Ridderkerk, v. Passar. n. Amst. — Den 26 Jan., op 26° 3′ Z.Br., 69° 44′ O.L., *Ouwehand* Willem de Clercq, v. Banjoew. n. Amst. — Den 12 Febr., op 34° 39′ Z.Br., 27° 18′ O.L., *van der Heldt Szn.* Maria Adriana, v. Passar. n. Amst. — Den 6 Maart, op 2° 18′ Z.Br., 19° 24′ W.L., *Hoogland* Zwijger, v. Bombay n. Rott. — Den 25 Jan., op 23° 58′ Z.Br., 70° 30′ O.L., *Lodewijks* Johannes Hendricus Ferdinand, v. Panaroekan n. Rott. — Den 9 Maart, op 1° 30′ N.Br., 23° W.L., *Meppelder* Jacobus Martinus, v. Schiedam n. Bat. — Den 24 Maart, op 25° 24′ N.Br., 37° 35′ W.L., *Hoogland* de Zwijger, v. Bomb. n. Rott. — Den 9 April, op 49° 46′ N.Br., 4° W.L., *de Boer* Eva Joh., v. Dordr. n. Bat. — Den 11 April, op de hoogte van Bevesier, *v. d. Linden Hzn.* Louisa Kroonpr. v. Zweden, v. Dordr. n. Singap. — Den 10 April, op de hoogte van Lizard, *Duiven* Herstelling, v. Amst. n. Livorno. — Den 10 Febr., op 34° 58′ Z.Br., 20° O.L., *van Loon* Jacobus, v. Bat. n. Rott. — Den 9 April, op de hoogte van de Singels, *de Vos* Christiaan Louis, v. Amst. n. Montevideo.

Groningen, 16 April. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Stella Mettutina, kapit. *H. Beekman*, van N. Pekela, met haver naar Engeland; — dit schip is reeds voor eenigen tijd op weg naar zee geweest, doch is wegens een bekomen lek teruggekeerd; thans hersteld zijnde, zal het weder zee kiezen.

Harlingen, 13 April. Binnengekomen 7 April, *Arema* de Vrije Vries, Newc.; *Poort* Catharina, Stettin; — 8 *de Boer* Alida Elisab., Engeland; — 9 *v. d. Gaast* Baudina, Newc.; — 10 *Nieting* Catharina en *Pot* Cathar. Elisab., Noorw.; *de Boer* Twee Gebroed., Kampen; — 12 *Muntz* Wilhelmina, Stettin.

Vertrokken 9 April, *Schuur* Jonkvr. Elisab., Londen; — 11 *de Jong* Maria, Hull.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 14 April, *Hofker* Pegasus, Curacao; *Huisman* Andreas en 15 *Poort* Dirkje, Bremen.

TEXEL 14 April, *de Vries qq* de Goede Verwacht. en *Hoffman* Marg. Simonetta, Bat.; *Meijer* Magreta, *Kuiper* Gezina en *Menkema* Cath. Siepkens, Newc.; — 15 *Panjer* Gezina, Newc.; *Bergen* Twee Vrienden, Holmstrand.

BROUWERSHAVEN 14 April, *Lodewijks* Joh. Hendr. Ferdin., v. Panaroekan n. Rott.; *Ouwehand* Willem de Clerk, v. Banjoewangie n. Rotterdam.

VLISSINGEN 13 April, *Swart* Sancta Maria, Limpias; *v. Eyk* Adriana Franc., Hartlep.

ALDBOROUGH 12 April, *de Boer* Henriëtte Maria, v. Amst. n. Londen.

Bij BEVESIER 10 April, *de Vos* Christ. Louis, v. Amst. n. Montev.; *Kamminga* Alwina, v. Hamb. n. Surin.

Bij DOUVRES 12 April, *Schagen van Leeuwen* Cornelia, v. Amst. n. Batavia.

Bij DEAL 11 April, *Ketelaar* Hazard, v. Amst. n. Palermo; *Upmeijer* Alberdina, v. Hamb. n. Bordeaux.

HULL 9 April, *Siertsema* Annechien Bendix, 10 *Lever* Alberdina en *Stuitje* Catharina Luitgarda, Groningen.

YARMOUTH 9 April, *Lukkien* Ida, Groningen.

LIVERPOOL 11 April, *Peters* Catharina, Lissab.; *Schuring* Egberd. Anna, Schied.; *Mulder* Alida, Amst.; — 12 *Lever* Hendr., Sevilla.

SMIRNA 29 Maart, *Visser* Aleida Antonia, Amst.

TRIEST 10 April, *Visser* Twee Alida's, Venetie.

St. HELENA 2 Maart, *v. d. Putte* Maria Elisa, v. Bat. n. Amst.

RANGOON 19 Febr., *Rademaker* de Amstel, Hongk., om eene lading rijst voor Falmouth in te nemen.

CALCUTTA 27 Febr., *Nicolai* Johanna Corn., Rott.

AKYAB 26 Febr., *Croese* Peking, Napels; *Teerling* Weltevreden, Rott.; — 27 *Schoolwerth* Brederode, Rott.; *v. Beest Holle* J. C. Schotel, Falmouth.

Vertrokken.

AMSTERDAM 14 April, *Besseling* Johanna Catharina, Konst.; — 15 *Kiers* Wijbrandus Udo, Piraeus; *Zeijlinga* Agatha, Petersb.; *Blok* Vier Gezusters, Koppenhage.

TEXEL 14 April, *Fortuin* Cornelia en *v. d. Wouden* Vr. Dieuwke, Londen.

FALMOUTH 11 April, *Walker* Archipelago, v. Amst. n. Konst.

RAMSAY 10 April, *Wirtjes* Clasina Aidina, Livorno.

HARTLEPOOL 10 April, *Mooi* Grietje, Koningsb.

WARKWORTH 10 April, *Pik* Jansje, Dantzig.

ANTWERPEN 13 April, *Smit* Antje, Bergen.

AKYAB 5 Febr., *Lucas* Elisabeth Jacoba, Amst.

In lading.

BOMBAY 19 Maart, *de Vries* Alida Maria, Falmouth.

Zeilklaar.

WILMINGTON 28 Maart, *Bouman* Johanna Brons, Rott.

AKYAB 25 Febr., *Kluin* Juno, Europa.

LONDEN 11 April, *Post* Gesina en *Plukje* Hermanna Hendrika, Stettin.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 10den tot en met den 16den April 1857 zijn te *Groningen* geboren 16 zoons en 6 dochters; gehuwd 10 paren; overleden 12 ouden en 8 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

AMSTERDAM, 14 *April*. Tarwe en Rogge tot wat lagere prijzen met weinig handel; verkocht van Tarwe: 127 ℔ j. b. Pools. *f* 360; 128 ℔ n. dito *f* 370; 129 ℔ dito *f* 377; 130 ℔ n. witb. dito *f* 387; 129 ℔ n. Rijn *f* 335; 128 ℔ n. Geldersche *f* 330. — Van Rogge: 126 ℔ n. Pruis. *f* 220; 120 ℔ n. Munst. *f* 205; 118 ℔ Petersb. *f* 210; 118 ℔ dito *f* 205 aan de Zaan; 121 ℔ o. Pommer *f* 205; 140 ℔ n. Inl. *f* 180. — Gerst en Haver zonder handel. — Boekweit onveranderd: 118 ℔ Nijkerker *f* 250.

Koolzaad deze maand ½ p. vl., op het najaar 1 p. vl. hooger: op 9 vat in April 89½ p. vl.; Oct. en Nov. 76½ p. vl. — Lijnzaad vaster: 108, 109 ℔ Bombay *f* 410. — Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. *f* 52,75; vlieg. *f* 51,25 a *f* 51,50; Mei *f* 50; Sept. *f* 45,50 a *f* 45,75 a *f* 45,50; Oct. *f* 45,25 a *f* 45,50 a *f* 45,25; Nov. *f* 46,25; Dec. *f* 45. — Lijnolie dadelijk hooger betaald, op levering meer aangeboden: op 6/w. *f* 41,75; vlieg. *f* 40,50; Mei *f* 40,25 a *f* 39,75; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 41,25 a *f* 40,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 49,75; vlieg. *f* 48,50. — Raapkoeken *f* 78 a *f* 82. — Lijnkoeken *f* 11,50 a *f* 15.

ROTTERDAM, 14 *April*. Tarwe: 161, 162 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 365, *f* 370. Rogge: 152 ℔ Wolgast *f* 215 bij partij. Gerst: 136 ℔ Silezische *f* 234; 130 ℔ Manheimer *f* 220. Boekweit: op 148 ℔ N.br. *f* 255 en later voor *f* 258 opgeruimd.

LONDEN, 13 *April*. Ofschoon van inl. Tarwe heden niet veel was aangevoerd, was het echter, gevoegd bij het overgeblevene van verleden week, meer dan voldoende voor de behoefte; de puikste partijen bedongen de hoogste notering van l.l. Maandag, terwijl ook mindere kwal. meer vraag ondervonden. Vreemde was mede tot de vorige koersen gezocht. Gerst bedong de laatst besteedde prijzen. Boonen en Erwten onveranderd. Haver 6 p. a 1 sh. lager.

Van den 15den. Granen onveranderd, met weinig toevoer.

BOTERMARKTEN.

AMSTERDAM, 14 *April*. De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche *f* 51 a *f* 53; Kuinder *f* 50 a *f* 52; Kamper *f* 51 a *f* 53, Deventer *f* 42 a *f* 46; Zwolsche *f* 48 a *f* 51.

LONDEN, 11 *April*. De aanvoer gedurende de afgeloopen week bestond uit: van Harlingen 5463 v., Havre 72, Ostende 1255, Antwerpen 194, Rotterdam 2349, Hamburg 458, Leer 185, Harburg 6, Schiedam 151, Emden 34, Tonningen 325. De noteringen zijn: beste Friesche 116 sh., surplus 104 a 108 sh., 2de kwal. 74 a 80 sh., beste Hollands. 78 a 82 sh., Kamper en Zwolsche 104 a 112 sh., Bosscher 84 a 90 sh., Groninger 80 a 84 sh., Holst. en Kiel 112 a 120 sh., Fransche 72 a 76 sh.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

APPINGEDAM, 15 *April*. Op de eerste voorjaars-paardenmarkt heden alhier gehouden, was een tamelijke aanvoer, doch over het geheel genomen was de handel niet vlug; de prijzen waren: werkpaarden van *f* 250 à *f* 300 tot *f* 350; de beste soort van *f* 400 tot *f* 500.

LONDEN, 13 *April*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week bestonden uit 444 runderen, 230 kalveren en 579 schapen. De handel was heden beter gestemd. Runderen en schapen grif verkocht tot een avans op de prijzen van Vrijdag l.l. van 2 a 4 d. Kalveren en varkens ontmoetten een tragen verkoop tot eene kleine prijsverlaging. Ter markt waren: 2870 runderen, 114 kalveren, 14640 schapen en 260 varkens.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 15 *April*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63⅝; Dito Dito 3 pCt. 76¼; Dito Dito 4 pCt. 95¼. — België, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 52⅛. — Spanje, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 24⅞, Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 38 7/16; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. 41⅞. — Portugal, te Londen 3 pCt. 45¼; Dito 1856 3 pCt. 44¼. — Rusland, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 103¾; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96¾. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 75 11/16; Dito Dito 2½ pCt. 39¼; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 86⅝; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77 9/16. — Mexico, Onbep. Stukken 3 pCt. 22⅜.

ADVERTENTIEN.

KEURING VAN

SPRINGSTIEREN,

van wege het **GENOOTSCHAP *TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID***, gevestigd te ***Onderdendam***, op ZATURDAG den 9den Mei 1857, des voormiddags te 10 uur, op de navolgende plaatsen:

Te *Onderdendam* bij J. KNOOP PATHUIS.
Te *Uithuizen* in de Herberg *de Roos*, bij A. BULTHUIS.
Te *Mensingeweer* bij de Wedw. BULTHUIS.
Te *Appingedam* bij TJAKKE EVERS.
Te *Zuidhorn* bij E. T. HEMSING.
Te *Zuidbroek* bij de Wedw. KOOPS.
Te *Veendam* bij J. H. EVERS.
Te *Winschoten* bij RANDA MULDER.
Te *Bellingwolde* in het GEMEENTEHUIS, en
Te *Onstwedde* in het GEMEENTEHUIS.

Deze Keuring zal tweeledig worden gehouden. De Enter-Stieren en de Twenter-Stieren zullen ieder afzonderlijk naar de uitgeloofde prijzen dingen. Aan den besten Enter-Stier zal op iedere plaats van Keuring eene premie van *f* 15, en aan den besten Twenter-Stier op iedere plaats van Keuring eene premie van *f* 20 worden toegekend, en de bekroonde Twenter-Stieren op de Eindkeuring te *Groningen*, ten huize van den Logementhouder PLAAT, op DINGSDAG den 12den Mei e.k. te houden, mogen mededingen naar de beide premiën, ieder van *f* 50, welke uitgeloofd worden aan den besten Twenter-Stier bekroond op de vijf eerstgenoemde en vijf laatstgenoemde plaatsen. De premiën door Enter-Stieren behaald, zullen dadelijk, — die door Twenter-Stieren behaald, op de Eindkeuring worden uitbetaald; zullende degene, die zijnen Twenter-Stier van de Eindkeuring terughoudt, alle aanspraak op de toegekende premie van *f* 20 verloren hebben.

Alle Veehouders in dit Gewest worden in het belang van den gewestelijken Veestapel opgeroepen, om het Genootschap bovengenoemd, tot bereiking van het doel dier Keuring, de verbetering en veredeling van het RUNDVEE, behulpzaam te willen zijn en hunne Stieren op genoemde plaatsen ter keuring en mededinging aan te bieden, en alle Ingezetenen van dit Gewest uitgenoodigd, door het bezoeken zoo der afzonderlijke als der eindkeuring, van hunne belangstelling te willen doen blijken.

Namens het Bestuur:
Mr. A. J. van ROIJEN, *Secretaris.*

OPENLIJKE VERGADERING

van de AFDEELING ***GRONINGEN*** der
NEDERLANDSCHE VEREENIGING
TOT
Afschaffing van Sterken Drank,

op ZATURDAG den 18den APRIL e.k., 's avonds te 8 uur, in de BENEDENZAAL van het CONCERTHUIS.

Spreker: de Heer B. BRUGSMA.

Belangstellenden worden dringend uitgenoodigd deze Vergadering bij te wonen.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:
J. B. MELCHIOR,
uit *Koppenhage*,
en
C. C. J. VAN DEEN.
GRONINGEN, 11 April 1857.

*** Getrouwd:
G. C. PAEHLIG
en
H. C. P. WICHERS.
GRONINGEN, 15 April 1857.

*** Getrouwd:
H. J. STRATINGH
en
J. BUSSCHER.
GRONINGEN, 15 April 1857.

*** Getrouwd:
M. MEES, bij *Groningen*,
en
C. R. W. DIJKHUIZEN, van *Slochteren*.
SLOCHTEREN, 15 April 1857.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER HENDERIKA J. AUWEN, geliefde Echtgenoot van
S. M. STEERENGA.
DOKKUM, 9 April 1857.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen *DOCHTER*, Vrouwe G. W. WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE—WILDERVANCK.
ZUIDBROEK, 12 April 1857.

*** ZUIDBROEK, 14 April 1857. Heden beviel van eenen ZOON M. BURINGH, Echtgenoot van
C. J. GEERTSEMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, onze geliefde Vader JAN FRIESE, in leven *IJzersmid* alhier, in den ouderdom van ruim zestig jaren.
GRONINGEN, 13 April 1857.
J. FRIESE.
E. FRIESE.

De **AFFAIRE** zal door den *eerstondergeteekende* worden **voortgezet**, die zich in de gunst van het geëerde Publiek bij deze minzaam aanbeveelt.

*** Bij **H. R. ROELFSEMA** kan men ter **lezing** bekomen voor **vijf gulden** in het jaar, de volgende **TIJDSCHRIFTEN**: *Album der Natuur*, *Theophania*, *Europa*, *Gids*, *Leeskabinet*, *Konst- en Letterbode*, *Globe*, *Leesmuseum*, *Nederland*, *Stuiversmagazijn*, *Iris*, *Tijdspiegel*, *Onze Tijd*, *Lectuur in de Huiskamer*, *Economist*, *Bibliotheek v. h. Huisgezin*, *Huisvriend*, *Nederl. Magazijn*, *Nederl. Museum*, *Letteroefening*, *Spectator*, *de Tijd*, en de **JAARBOEKJES**: *Aurora*, *Holland*, *Muzen-Almanak*, *Schoone en Goede*, *de Nederl.-*, *Bijgeest.-*, *Geïllustr.-* en *Christel. Alman.* Voor **drie gulden** meer bekomt men tevens ter **lezing** de **beste** nieuw uitkomende **ROMANS**, **REISBESCHRIJVINGEN**, ENZ.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgegeven:

HET OOSTENRIJKSCHE CONCORDAAT

beschouwd in het licht der geschiedenis.
Uit het Engelsch.
Prijs *f* 0.75.

Aanbesteding.

De LUITENANT-KOLONEL, GARNIZOENS-KOMMANDANT, belast met het toezigt over de GARNIZOENS-BAKKERIJ te *Groningen*, zal, op den 4den Mei aanstaande, des middags te 12 uur, onder nadere goedkeuring van het M. v. O., in de GARNIZOENS-INFIRMERIE aan het Martini-Kerkhof alhier, aanbesteden: de **LEVERING van 1 Last KUBANCA-, 2 Last RIJN- en 2 Last ZEEUWSCHE TARWE**, benevens 1½ Last **INLANDSCHE ROGGE**; moetende het gewigt per Mud minstens zijn: de Kubanca en Rijn 77, de Zeeuwsche 4 en de Rogge 72 pond.

De Inschrijving geschiedt op **gezegeld papier**; moetende het Merk op de aan te bieden Monsters voorkomende, ook op den omslag van het Inschrijvingsbiljet zijn geplaatst. De verdere Voorwaarden, waarop voorschreven Aanbesteding zal geschieden, zijn van heden tot den dag van Aanbesteding ter lezing op het BUREAU in voornoemde Infirmerie, van des morgens 10 tot 12 uur.
GRONINGEN, 16 April 1857.
De Luitenant-Kolonel voornoemd:
ENGELBREGT.

DEUTSCHE SEEHANDLUNGS-GESELLSCHAFT

in *Emden*.

Het doel van bovengenoemde MAATSCHAPPIJ is, de **directe in- en uitvoer** van **GOEDEREN**, van en naar buiten Europa liggende Landen, alsmede het **overbrengen** van **PASSAGIERS**.

Ter bereiking van dat doel, wenscht zij een Kapitaal bijeen te brengen van **EEN MILLIOEN RIJKSDAALDER**, verdeeld in VIERDUIZEND ACTIËN, ieder van **tweehonderd vijftig Rijksdaalder**, waarvan echter vooreerst niet meer dan TWEE DUIZEND ACTIËN, bedragende **vijfmaal honderd duizend Rijksdaalder**, zullen worden uitgegeven.

De betaling der Actiën geschiedt in tien gelijke termijnen, en moet binnen **vier** weken na aanvrage der Directie ten Kantore der Maatschappij of op nader aan te wijzen plaatsen worden gedaan; terwijl de verschillende stortingen minstens **zes** weken uit elkander moeten loopen.

Het Comité tot Oprigting der Maatschappij bestaat uit de Heeren: G. BUISMAN, F. L. PAPE, B. BRONS, J. F. VAN NESS, R. REEMTSMA, JOH. TH. BODEWIJK, H. F. KAPPELHOFF en JOH. SCHNEDERMANN.

Nadere informatiën, alsmede Ontwerpen voor de Statuten, Prospectussen en Inteekeningslijsten zijn te bekomen bij
JAN TH. DOORNBOSCH.

NIEUWE POSTWAGENDIENST

VAN SAPPEMEER, HOOGEZAND TOT GRONINGEN

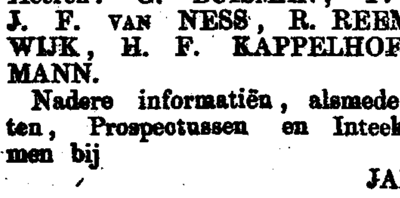

en TERUG, te beginnen op **Maandag** den **20sten April**, des namiddags te **4** uur **30** minuten van *Groningen*, en **Dingsdag den 21sten** des morgens te **8** uur van *Sappemeer*, — en zoo vervolgens **ieder dag**, afrijdende van het GEMEENTEHUIS bij den Heer TEN CATE, en te *Groningen* in de Oosterstraat, Logement *de Gouden Zwaan*.
J. A. HEIKENS,
Ondernemer.

Maandag den 20sten April

1857, des voormiddags te 10 uur, zullen, voor de Behuizing van H. HECKMAN, Westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: Onderscheidene **MEUBELAIRE en ANDERE ROERENDE GOEDEREN**, alsmede **BEDDEGOEDEREN** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien Zaturdag bevorens des namiddags van 2—5 uur.
Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris*.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 20sten April 1857, des voormiddags te 10 uur, vóór en in de Behuizing, aan de Vischmarkt te *Groningen*, bewoond geweest door nu wijlen den Heer WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE, publiek worden verkocht:

Diverse **HUISMEUBELEN**, bestaande in MAH. TAFELS, STOELEN, CANAPÉ, SECRETAIRE, BUFFET, LINNEN en andere KASTEN, COMMODES, EIKENH. KABINET, fraaije ANTIEKE KASTEN, LEDEKANTEN, BEDDEGOED, **PENDULE met Speelwerk**, SPIEGELS, KAGCHELS, VLOERKLEEDEN, **extra fraaije en groote blaauw PORSELEINEN POTTEN, een uitmuntend DITO STEL**; —

voorts eene KOETS, eenig STALGEREEDSCHAP en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien op Zaturdag vóór den Verkoopdag van 10—12 en 2—5 uur, tegen betaling van 10 Cent, **ten voordeele der algemeene Armen.**
Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 29sten April 1857, des namiddags te 2 uur, vóór en in de Behuizing op Schoolholm te *Groningen*, bewoond door K. MEINDERS, publiek worden verkocht:

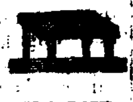

Diverse **HUISMEUBELEN**, bestaande in 3 MAHONIEHOUTEN CANAPÉ'S, 2 DITO KOLOMTAFELS, 12 DITO STOELEN met Paardenharen Zittings, **KOPER-, TIN- en BLIKGOED**, AARDEWERK, KAGCHELS, HALVE KASTKLOK, ENZ., ENZ.

Te bezien des voormiddags vóór den Verkoop van 10—12 uur.
Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

HOUTVEILING,

ONDER WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG den 18den April 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van de Wedw. W. BOS, te *Appingedam*, van eene groote partij maats en overmaats VUREN en GREENEN BALKEN, JUFFERS, ELLENS, KOLDERS, EIKEN STOLPEN ENZ., alsmede van eene partij Oostz. GREENEN en VUREN BALKEN en GREENEN DEELEN.
Mr. S. REIJNDERS, *Notaris*.

GROOTE BOELDAG,

op MAANDAG den 20sten April 1857 en volgenden dag, telkens, om de *veelheid* der Goederen, precies te één uur, ten versoeke en aan de Boerenplaats van den Landbouwer TJAART PIETERS UULDERSMA, te *Zeerijp*, van een **compleet BOERENBESLAG**, bestaande in:

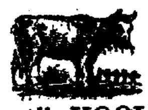

10 PAARDEN (waaronder een mak Chaispaard), 24 stuks HORENVEE, 20 SCHAPEN, met en zonder LAMMEREN, KALVER, een vet VARKEN, eene partij HOOI en STROO; voorts 2 verdekte WAGENS, 4 VELDWAGENS, 5 PLOEGEN, 5 EIDEN, 4 WIPKARREN, KORENWAAIJERS, ROLBLOK, KOOLKLEED met TOEBEHOOREN en alle andere BOERENGEREEDSCHAPPEN, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN; wijders **MOBILAIRE GOEDEREN**, als: 2 EIKEN KABINETTEN, KLOKKEN, TAFELS, STOELEN, veel KOPER-, TIN- en IJZERGOED, BEDDEGOEDEREN en hetgeen meer gepresenteerd zal worden.

Den 1sten dag Levende Have enz.

NB. **KOEKHAKKEN enz. wordt aldaar verboden.**
J. H. GLAS.

*** Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen SIEGER WOLTERS BONNEMA en GEESKE WILLEMS, in leven Ehel. te *Noordwijk*, op ZATURDAG den 25sten April 1857, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein JAN MULDER, te *Tolbert*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BOERENBEHUIZING en SCHUUR**, get. letter E no. 29, benevens de VASTE BEKLEMMING van 16 B., 58 R., 55 E. LANDERIJEN, doende jaarl. op Mei aan E. H. DE HAAN, te *Tolbert*, tot vaste huur de som van *f* 50—00, staande en gelegen te *Noordwijk*.

II. De VASTE BEKLEMMING van 3 Akkers LAND en TUIN, groot 2 B., 60 R., 50 E., gelegen te *Noordwijk*, doende jaarl. op Midw. aan de Diakenie der Herv. Gem. van *Noordwijk* tot vaste huur *f* 20—00.

III. 81 R., 80 E. EIGEN LAND, gelegen te *Noordwijk*.

Op Maandag den 27sten April

1857, en volgende dagen, zal, op de Buitenplaats *ZOMERLUST*, te *Veendam*, worden verkocht:

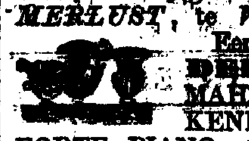
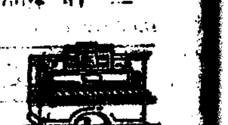

Een aanzienlijke **INBOEDEL**, bestaande in allerlei MAHONIEHOUTEN- en ELKENHOUTEN HUISMEUBELS, FORTE PIANO, GLADMANGEL, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PENDULES, KLOKKEN, KAGCHELS, TIN, KOPER-, BLIK-, AARDE- en GLASWERK, PORSELEINEN THEESERVIEZEN, ROOD JAPANSCH en BLAAUW PORSELEINEN TAFELSERVIEZEN, GESLEPEN KRISTALLEN KROON met DITO LUCHTERS, GANGLANTAARN, TAPIJTEN en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

UIT DE HAND TE KOOP,

op de linie van *Helpen*: **BOERENWAGENS, KRUIWAGEN, PLANKEN, JUFFERS**, groote **SLIJPSTEEN**, ENZ.

TE HUUR,

om dadelijk te aanvaarden: Eene **halve VROUWEN ZITPLAATS** in de Martinikerk, no. 614. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

NIEUWE BEDDEWINKEL.

Wij hebben de eer te berigten, dat wij in de POELESTRAAT, bij de Markt, een MAGAZIJN hebben ingerigt, voorzien van alles wat in het BEDDENVAK behoort, **DEKENS, TIJKEN, DONS, VEEREN, ENZ.** — Van eene reëele en solide bediening kunnen onze geëerde Begunstigers zich verzekerd houden.

Ook is **voorradig** eene fraaije sortering **nieuwe MEUBELSTOFFEN**, welke wij beleefdelijk aanbevelen.
UCHTMANN & ZONEN.

Depot van Thee.

Bij den ondergeteekende zijn voortdurend verkrijgbaar, de **THEEËN** uit het Magazijn van **VAN HOUWENINGE & VISSER**, afgewogen in **verzegelde pakjes** van 2½ Ned. Pond, 1 Ned. Pond, 5—2½ en 1 Onc, waarop nommer en prijs, die zich bepaalt van af 80 Ct. en hooger, zijn vermeld.

PRIJSCOURANTEN zijn gratis te bekomen.
J. V. HUISINGA, JR., Groote Markt te *Groningen*.

Van heden af te bekomen,

puik best HOOI,

de **1000** pond tegen *f* **18**, op *Donghorn*, buiten de Apoort.

Cibaria Saluberrima,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen**, inhoudende: 12½, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Appingedam* bij den Heer A. B. BOUWES; te *Veendam* bij den Heer J. E. SCHOLTENS; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

ER WORDT GEVRAAGD,

een **COMPAGNON** of een **COMPAGNON a commandite** tot het BOUWEN van een OLIE- en HOUTZAAGMOLEN op eene zeer gelegene plaats in de Provincie *Groningen*. Hiertoe inclinerende, gelieve zich te adresseren onder letter L, *franko* aan het BUREAU dezer COURANT.

In een **KOFFIJHUIS** wordt een **BEDIENDE** gevraagd, van goede Getuigenis voorzien. Adres bij den Boekh. S. C. VAN DER SLEESEN, Oosterstraat.

STOOMBOOT EN DILIGENCE HARLINGEN

TUSSCHEN

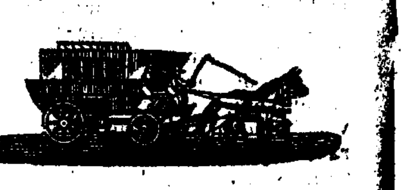

Amsterdam, Harlingen, Leeuwarden en *Groningen*,

zonder oponthoud te LEEUWARDEN.

VERTREK VAN

AMSTERDAM, ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.
GRONINGEN, „ „ „ 's avonds „ 11 „
LEEUWARDEN, MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens „ 5 „
HARLINGEN, „ „ „ „ „ 8 „
AANKOMST te ***AMSTERDAM***, ongeveer één uur voor Beurstijd.
„ „ ***GRONINGEN***, 's avonds ongeveer te 10 uur.

ZOMERDIENST

TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen en *Leeuwarden*,

aanvangende MAANDAG den 20sten April.

VERTREK VAN

AMSTERDAM, MAANDAGS NAMIDDAGS te 3 uur.
LEEUWARDEN, DINGSDAGS MORGENS te 8 uur.
HARLINGEN, „ VOORMIDDAGS te 10 uur 30 minuten.

KANTOOR te *Amsterdam*, **IN** de **Nieuwe Stads-Herberg.**

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*,
April 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
5	759,22	756,86	756,16	7,0	10,5	8,4	0,90	0,84	0,93	N.O.t.O.	N.O.	N.O.t.O.	betrokken.	betrokken.	betrokken.
6	754,99	755,01	756,47	9,2	14,5	12,0	0,87	0,74	0,89	O.t.N.	O.	O.N.O.	„	bewolkt.	„
7	758,09	759,01	760,33	9,9	11,0	9,1	max.	0,96	0,92	O.Z.O.	Z.W.	W.t.Z.	regen.	betrokken.	„
8	759,83	759,80	759,32	8,8	10,6	9,5	0,96	0,89	0,90	Z.W.	Z.W.t.Z.	Z.W.t.Z.	betrokken.	„	„
9	755,75	752,99	750,17	9,6	15,7	13,3	0,97	0,68	0,83	O.	O.t.Z.	O.N.O.	„	„	„
10	746,95	746,82	747,59	16,3	12,2	8,9	0,96	0,83	0,91	Z.	Z.Z.W.	Z.W.	„	„	„
11	747,69	747,23	746,46	7,4	11,2	8,7	0,93	0,80	0,91	W.t.Z.	N.O.t.O.	N.O.t.O.	„	bewolkt.	„

Te *Groningen*, bij de ERVEN C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.